بسم الله الرحمن الرحيم

- ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ മക്കളെ മതപരമായി വളർത്തുക എന്നത് പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു വിഷയമാണ്.
- പരലോകത്ത് നമ്മുടെ മക്കളെക്കുറിച്ച് നാം വിചാരണയെ നേരിടേണ്ടതുണ്ട്.

يا أَيُّهَا الَّذينَ آمَنوا قوا أَنفُسَكُم وَأَهليكُم نارًا وَقودُهَا النّاسُ وَالحِجارَةُ عَلَيها مَلائِكَةٌ غِلاظٌ شِدادٌ لا يَعصونَ اللَّهَ ما أَمَرَهُم وَيَفعَلونَ ما يُؤمَرونَ

- ഈ ആയത്തിലെ ഒരു ഭാഗത്തിന് മുഫസിറുകൾ നൽകിയ അർത്ഥം

فقوله سبحانه: (قوا أَنفُسَكُم وَأَهليكُم نارًا) أي: أدِّبُوهم فأحْسِنوا تأدِيبهُم.

- എല്ലാവരും ഭരണർത്താക്കളാണ്,

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ , أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: " كُلُّكُمْ رَاعٍ، وَمَسْؤُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ , الْإِمَامُ رَاعٍ وَهُوَ مَسْؤُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ , وَالرَّجُلُ فِي أَهْلِهِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْؤُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ , وَالْمَرْأَةُ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا رَاعِيَةٌ وَهِيَ مَسْؤُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا

- ഈ ഹദീസ് പഠിപ്പിക്കുന്നത് മക്കളെക്കുറിച്ചും ഭാര്യമാരെക്കുറിച്ചും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ടും എന്നാണ്.
- ഒരു ജോലി ഒരാൾ ഏൽപ്പിച്ചു അതിന് ശേഷം അയാൾ നമ്മോട് ആ ജോലിയെക്കു റിച്ച് ചോദ്യം ചെയ്യുമെങ്കിൽ എത്ര ശ്രദ്ധ നമ്മൾ കാണിക്കും.

1. പ്രാർത്ഥന

- **ഇബ്രാഹീം നബി (അ) ദുആ ചെയ്തു.**

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ *فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ (الصافات: ١٠٠، ١٠١)

رَبِّ اجعَلني مُقيمَ الصَّلاةِ وَمِن ذُرِّيَّتي

- **തള്ളപ്പെടാത്ത മൂന്ന് പ്രാർത്ഥനകൾ**

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ:"ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ لا شَكَّ فِيهِنَّ: دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ، وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ، وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ".

- **അല്ലാഹു ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിക്കാൻ പഠിപ്പിച്ചു,**

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

- ○ വിശ്വാസികൾ പരിഗണന നൽകേണ്ട ഒരു പ്രാർത്ഥനയാണ്.
- ○ അത് അല്ലാഹു പരിഗണിച്ചാൽ ഇരു ലോകത്തും സൌഭാഗ്യം ലഭിക്കും.
- ○ ഭാര്യമാരിലും സന്താനങ്ങളിലുമുള്ള കൺകുളിർമ അവരുടെ ദീനിലും ദുനിയാവിലുമുള്ള ആഫിയത്താണ്.
- ○ മക്കൾ ദീനിയല്ലാതെ വളരുന്നുവെങ്കിൽ അവനിൽ നിന്ന് കൺകുളിർമ ലഭിക്കില്ല.
- ○ അതുകൊണ്ട് പ്രാർത്ഥന അധികരിപ്പിക്കണം.

- ○ മക്കൾക്ക് വേണ്ടി ധാരാളം പ്രാർത്ഥിക്കുക
- ○ അല്ലാഹുവിന്റെ തൌഫീഖ് കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അവർ നന്നാകാൻ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട കാരണം പ്രാർത്ഥനയാണ്,
- അവർക്കെതിരിൽ പ്രാർത്ഥിക്കാതിരിക്കുക

لَا تَدْعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَوْلَادِكُمْ وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَمْوَالِكُمْ لَا تُوَافِقُوا مِنْ اللهِ سَاعَةً يُسْأَلُ فِيهَا عَطَاءٌ فَيَسْتَجِيبُ لَكُمْ (مسلم)

മക്കൾക്കെതിരെ, നിങ്ങൾക്കെതിരെ, സമ്പത്തിനെതിരെ, നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്ക രുത്. ഒരു സമയമുണ്ട്. ആ സമയവും നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന സമയവും ഒത്ത് വന്നാൽ നിങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥനക്ക് ഉത്തരം ലഭിക്കാതിരിക്കുകയില്ല.

- ജുറൈജിന്റെ സംഭവം ഉമ്മ ദുആ ചെയ്തത്

اللَّهُمَّ لَا تُمِتْهُ حَتَّى تُرِيَهُ وُجُوهَ الْمُومِسَاتِ

- ○ അങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിന് വേശ്യകളുടെ മുഖത്ത് നോക്കേണ്ടി വന്നു.
- ○ അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെ ഒരു വ്യഭിചാരിണിയെതകൊണ്ട് പരീക്ഷിച്ചു.
- ○ എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈമാനിന്റെ ശക്തി കാരണം അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെ രക്ഷിച്ചു.

2. അറിവ് നൽകുക

مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ) رواه الترمذي (١٩٥٢)

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ: إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ (رواه مسلم (١٦٣١)

- അവർ നമുക്ക് വേണ്ടി ദുആ ചെയ്യണമെങ്കിൽ ആ അറിവ് അവർക്ക് ലഭിക്കേണ്ടതില്ലേ?
- ഭൌതീക വിദ്യാഭ്യാസം വേണം. എന്നാൽ ഏതിനാണ് മുൻഗണന നൽകുന്നത്.
- നമ്മുടെ മടക്കം അല്ലാഹുവിലേക്കാണ് എന്ന ഓർമ നമുക്ക് വേണം.
- നമ്മുടെ മദ്രസയിലേക്ക് കുട്ടികൾ എത്തുന്ന സമയം.
- ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസമാണ് നമുക്കുള്ള അവസരം.
- ക്വുർആൻ പഠനത്തിന് പള്ളികളിലുള്ള ഹൽഖകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.
- ആരാധനകൾ മക്കളെ പഠിപ്പിക്കണം.

3. ആരാധനകൾ...

وَأمُر أَهلَكَ بِالصّلاةِ وَاصطَبِر عليها

- അല്ലാഹു തന്റെ പ്രവാചകനായ ഇസ്മാഈൽ നബി (സ്വ) യെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു.

وَاذكُر فِي الكِتابِ إِسماعيلَ إِنَّهُ كانَ صادِقَ الوَعدِ وَكانَ رَسولًا نَبِيًّا * وَكانَ يَأمُرُ أَهلَهُ بِالصَّلاةِ وَالزَّكاةِ وَكانَ عِندَ رَبِّهِ مَرضِيًّا

തന്റെ ആളുകളോട് നമസ്കരിക്കുവാനും സകാത്ത് നൽകുവാനും അദ്ദേഹം കൽപിക്കുമായിരുന്നു. തന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ അടുക്കൽ അദ്ദേഹം പ്രീതി ലഭിച്ച വനായിരുന്നു.

- ലുക്മാൻ (അ) തന്റെ മകന് നൽകിയ ഉപദേശം

وذكر الله من وصايا لقمانَ لابنه قولَه : ﴿يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلاةَ ﴾ فأمره بإقامة الصلاة.

- നബി (സ്വ) പറഞ്ഞു:

وقال ﷺ : «مُروا أولادَكم بالصلاة لسبع، واضربوهم عليها لعشر

- ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നു തൈമിയ (റഹി) പറഞ്ഞു: നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കു ന്നവൻ മോഷ്ടാവിനെക്കാളും വ്യഭിചാരിയെക്കാളും മദ്യപാനി യെക്കാളും മയക്കുമരുന്ന് ഉപയോഗിക്കുന്നവനെക്കാളും മോശമാണ്. (മജ്മൂഉൽ ഫത്വാവാ : ൫൦/൨൨)
- ഇമാം അഹ്മദ് ബിന് ഹമ്പല് (റഹി) പറഞ്ഞു: നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കുന്ന വന് കാഫിറാകുകയും മുസ്ലിം സമുദായത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തു പോകുകയും ചെയ്യും. അവന് തൌബ ചെയ്ത് വീണ്ടും നമസ്കരിക്കാന് തുടങ്ങുന്നില്ലെങ്കില് വധശിക്ഷക്ക് അർഹനായിതീരും.

4. ആദബുകൾ പഠിപ്പിക്കണം.

- ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ, ഭക്ഷണ ശേഷം
- വസ്ത്രം ധരിക്കുമ്പോൾ
- ഉറക്കവും ഉണരുന്ന സന്ദർഭത്തിലും
- പ്രഭാതത്തിലും പ്രദോഷത്തിലും

1. തൌഹീദ് കൊണ്ട് കൽപ്പിക്കുക, ശിർക്ക് വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുക.

- കാരണം സ്വർഗ പ്രവേശനത്തിനും നരക മോചനത്തിനുമുള്ള പ്രധാന മാർഗമാണ് തൌഹീദ്.
- ലുക്മാനുൽ ഹകീം തന്റെ മകന് നൽകിയ ഉപദേശം.

﴿وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾

- അദ്ദേഹം മകനെ ശിർക്കിന്റെ ഗൌരവം ബോധ്യപ്പെടുത്തി.
- ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ നബിമാർ തങ്ങളുടെ മക്കളെ ഉപദേശിച്ചത് കാണാം.

﴿وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ﴾ أي وصّى إبراهيمُ بكلمة التوحيد ﴿بَنِيهِ﴾ وهما: إسماعيل وإسحاق، عليها السلام – نبيّان من الأنبياء الكرام، أعلمُ الخلق بالله، وأعبدُهم لله، ومع ذلك أوصاهم بكلمة التوحيد.

○ ആ രണ്ടു മക്കളും നബിമാരാണ്. അവർ തൌഹീദ് അറിയുന്നവരാണ്. എന്നിട്ടും ഇബ്രാഹിം നബി (അ) അവരെ തൌഹീദ് കൊണ്ട് ഉപദേശിച്ചു.

○ ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) വിന് നൽകിയ ഉപദേശം

يَا غُلَامُ أَوْ يَا غُلَيِّمُ، احْفَظِ اللهَ يَحْفَظْكَ احْفَظِ اللهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، وَإِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ، لَمْ يَكْتُبْهُ اللهُ لَكَ لَمْ يَقْدِرُوا عَلَى ذَلِكَ، وَلَوِ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ، لَمْ يَكْتُبْهُ اللهُ عَلَيْكَ لَمْ يَقْدِرُوا عَلَى ذَلِكَ،

- أي: لا تسأل إلا الله، ولا تَستَعِنْ إلا بالله، فيُربي في نفس الصغير التوحيدَ والتوكلَ على الله سبحانه وتعالى.

2. അല്ലാഹു കാണും എന്ന ഭയം അവരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കുക

○ എല്ലാ സമയത്തും മക്കളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ സാധിക്കണം എന്നില്ല.

○ മക്കൾ ഹറാം ചെയ്യാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ട്.

○ അവർ തെറ്റിൽ നിന്ന് അകലാൻ ആല്ലഹു കാണും എന്ന ചിന്ത ഉണ്ടാക്കി കൊടുക്കണം.

﴿يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾

എന്റെ കുഞ്ഞുമകനേ, തീർച്ചയായും അത് (കാര്യം) ഒരു കടുക് മണിയുടെ തൂക്കമുള്ളതായിരുന്നാലും, എന്നിട്ടത് ഒരു പാറക്കല്ലിനുള്ളിലോ ആകാശങ്ങളിലോ ഭൂമിയിലോ എവിടെ തന്നെ ആയാലും അല്ലാഹു അത് കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നയജ്ഞനും സൂക്ഷ്മജ്ഞനുമാകുന്നു.

- റൌദത്തുൽ ഖുത്വബാഅ്ന്റെ നോട്ടിനെക്കുറിച്ചുള്ള താങ്കളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദേശങ്ങളും അറിയിക്കുമല്ലോ?
- ഖുത്ബാ നോട്ടുകൾ ലഭിക്കാൻ താഴെ കാണുന്ന വാട്സാപ്പ് നമ്പർ സേവ് ചെയ്ത് പേരും സ്ഥലവും ചേർത്ത് മെസേജ് അയക്കുക

WhatsApp : +91 7034743343